

Etyka - prawo - Internet

Sprawozdanie z ogólnopolskiej konferencji naukowej z cyklu „Wyzwania nowych mediów” na temat „Etyczne i prawne wyzwania Internetu” (UKSW w Warszawie, 14 maja 2009 r.).

Dnia 14 maja 2010 r. w kampusie UKSW przy ul. Dewajtis 5 odbyła się I Konferencja Naukowa z cyklu "Wyzwania nowych mediów" na temat "Etyczne i prawne wyzwania Internetu". Organizatorem była Katedra Pedagogiki Mediów, kierowana przez prof. dr hab. Krystynę Czubę.

Otwarcia konferencji dokonał prodziekan Wydziału Teologicznego, ks. dr hab. Piotr Tomasik, prof. UKSW. W słowie wstępnym zauważył, iż słowo "Internet" jest jednym z tych, które w ostatnich latach zrobiły ogromną karierę. Internet już dawno przestał być traktowany w kategoriach technologicznej ciekawostki - stał się on potężnym narzędziem pracy, edukacji, rozrywki, zdobywania wiedzy i komunikacji, bez którego coraz trudniej wyobrazić sobie życie i które w wielu aspektach życia jawi się jako wręcz niezbędne. Mówi się wręcz o cyfrowym wykluczeniu w odniesieniu do osób, które pozbawione są możliwości korzystania z tej globalnej Sieci. Ponadto Internet zrewolucjonizował nasze życie, zrewolucjonizował także media. Powszechnie mówi się dziś o "nowych" i "starych" mediach, przy czym te "nowe" są nierozzerwalnie związane z Internetem. W wypadku "starych" mediów można mówić natomiast o pewnego rodzaju "zawłaszczeniu" czy "wchłanianiu" ich przez Internet. Natura Internetu - podkreślił ks. dziekan - tak różna od natury dotychczas znanych mediów - postawiła ludzkość przed wieloma pytaniami. Obok niewątpliwych plusów i ogromnych szans na dobre wykorzystanie tego owocu myśli technologicznej, pojawiły się też pytania i zagrożenia. Szczególnie poważne kwestie mają do rozwiązania etycy oraz prawnicy. Można chyba nawet zaryzykować twierdzenie, że kwestie etyczne i prawne, związane z Internetem, są wyzwaniem bez precedensu w historii ludzkości. - Dlatego cieszę się, że na naszej uczelni podejmuje się refleksję na te ważne tematy. Dzisiejsza konferencja dotyka bowiem wielu istotnych kwestii, związanych z rzeczywistością cyberprzestrzeni. Stawia pytania dotyczące wartości w świecie realnym i wirtualnym, etosu dziennikarza w odniesieniu do nowych mediów, zakresu obowiązywalności etycznych kodeksów w odniesieniu do ludzi tworzących strony www czy też etycznych aspektów komunikacji w Internecie. Porusza wątki cenzury i wolności w Internecie, etycznej oceny korzystania z jego zasobów czy też wykorzystania go w kampaniach politycznych. Dotyka niezwykle doniosłej i ciekawej sprawy tożsamości w cyberprzestrzeni. W obszarze prawa - mamy z kolei pytanie o prawne aspekty działania mediów w Internecie, poszanowanie dobrego imienia w Sieci, czy też kwestię cybersquatingu (piractwa domenowego). Mamy też kwestie odniesienia do Sieci prawa kanonicznego - czyli wewnętrznego prawa Kościoła - zakończył swe wystąpienie ks. Tomasik.

Następnie rozpoczęły się obrady konferencyjne. Całość wystąpień podzielono na cztery sesje, w każdej przewidziano 3 referaty i dyskusję.

Sesja I zatytułowana była "Etos". Przewodniczył jej ks. dr Andrzej Adamski. Jako pierwsza wygłosiła swój referat prof. dr hab. Krystyna Czuba. Jej wystąpienie nosiło tytuł "Etos dziennikarza w odniesieniu do nowych mediów". Zwróciła w nim uwagę na wartości, którym powinien służyć dziennikarz. Scharakteryzowała podstawowe wymogi postawy dziennikarza wobec nowych mediów oraz warunki, które dziennikarz musi wypełnić, by nie tylko przekazywać informację, ale też rozwijać własne człowieczeństwo. Po niej wystąpił dr Grzegorz Łęcicki z referatem pt. "Etyczne aspekty interkomunikatywności internetowej", zaś jako trzecia przemawiała dr Małgorzata Laskowska. Jej wystąpienie nosiło tytuł "Wartości w świecie realnym i wirtualnym".

Po dyskusji i przerwie rozpoczęła się II sesja - "Prawo", której przewodniczyła dr Monika Przybysz. Najpierw Michał Kosecki wygłosił referat pt. "Cybersquatting, czyli kto ma prawo do domeny internetowej?". Następnie ks. dr Andrzej Adamski mówił na temat "Prawne aspekty funkcjonowania mediów w Internecie", skupiając się w dużej mierze na zagadnieniu istnienia prasy w Internecie oraz na pytaniu o relację Internetu do mediów "tradycyjnych". Jako trzeci w tej sesji wystąpił Piotr Wagłowski - twórca i redaktor naczelny serwisu internetowego Vagla.pl. Jego wystąpienie nosiło tytuł "Deontologia dziennikarska a internetowe serwisy własne administracji publicznej" i praktycznie zdominowało przeprowadzoną po sesji dyskusję, która była bardzo żywa i mocno zaangażowała uczestników.

Trzecia sesja zatytułowana była "Wolność". Zebrani wysłuchali najpierw referatu ks. dr. Józefa Klocha, rzecznika Konferencji Episkopatu Polski, na temat "Elektroniczne imprimatur? Teksty o wierze i moralności w Internecie". Następnie wystąpił dr Marek Robak, który mówił o wolności i cenzurze w Internecie. Z kolei dr Monika Przybysz przedstawiła uczestnikom wystąpienie pt. "s-PR-ostowanie w "sieci". O złej sławie i prawie".

Czwarta, ostatnia sesja, nosiła tytuł "Odpowiedzialność", a przewodniczył jej ks. dr Józef Kloch. Jako pierwszy przewidziany był referat ks. dr. hab. Michała Drożdża z Krakowa. Ponieważ nie mógł on z ważnych przyczyn przybyć osobiście, w jego zastępstwie referat pt. "Gra tożsamością w cyberprzestrzeni" wygłosiła mgr Bernadetta Cich. Ks. dr Krzysztof Marcyński mówił na temat "Od informacyjnego zawału do skarbcza mądrości - surfowanie po internecie". Konferencyjne wystąpienia zakończył referat Kamila Gorala "Internet jako narzędzie marketingu politycznego - kontekst etyczny". Również ta część konferencji zakończona została płomienną dyskusją, która przeciągnęła się poza czas przewidziany przez organizatorów. Zakończenia i podsumowania konferencji dokonała prof. Krystyna Czuba.

Kolejna konferencja z cyklu "Wyzwania Nowych Mediów" jest przewidziana na początek grudnia 2010 r. ■

ks. Andrzej Adamski